

92
11/ = 38Patientskade - forældelse jf. § 19

Krav ikke anset for forældet, idet sagsøger først et godt stykke tid efter operationen fik kendskab til en eventuel patientskade.

DOM

afsagt den 17. maj 2001 af Vestre Landsrets KA afdeling
(dommerne Elisabeth Mejnertz, Lisbeth Parbo og Søren Ejdmund
(kst.))

i 1. instanssag B-2202-00

E [REDACTED]
(advokat Birgitte Pedersen, Frederikshavn)

mod

Patientskadeankenævnet

(Kammeradvokaten ved advokat Benedicte Galbo, København)

Under denne sag, der er anlagt den 27. september 2000, har sagsøgeren, E [REDACTED] der har fri proces, efter sin endelige påstand, påstået sagsøgte, Patientskadeankenævnet, tilpligtet at anerkende, at sagsøgerens krav på erstatning efter lov om patientforsikring ikke er forældet.

Sagsøgte har påstået frifindelse.

Om sagens nærmere omstændigheder er bl.a. oplyst følgende:

Sagsøgeren blev i maj 1994 indlagt på F [REDACTED] for at blive behandlet for diskusprolaps. I forbindelse med undersøgelserne af sagsøgeren konstateredes det, at hun ikke led af diskusprolaps, men derimod havde en cyste på æggestokken. Det blev besluttet operativt at fjerne denne cyste og begge æggestokke. Da hun tillige havde haft problemer med inkontinens, blev det endvidere besluttet, at der under operationen skulle foretages et indgreb herimod, en såkaldt Burch-operation. Den 20. maj 1994 blev operationen foretaget af overlæge B [REDACTED]. Af sygehusets journal fremgår bl.a. følgende:

- 2 -

".....

20.05.94

.....

Når hun er klar til udskrivelsen, skal hun have 6 ugers rekreation og komme til kontrol i gyn. amb. efter 8 uger.

.....

24.05.94

Føler sig velbefindende. Vandladningen fri, tisser hyppigt, men pæne portioner.
Vil gerne udskrives. Såret i orden.

.....

Amb. kontrol om 8 uger.

....."

Sagsøgeren blev udskrevet den 24. maj 1994 og kom til ambulant behandling på sygehuset i den følgende periode. Af sygehusets journal fremgår bl.a. følgende:

".....

31.05.94, AMBULANT.

.....

Har haft besvær med at tømme blære, og der har været overløbsinkontinens.
Urinundersøgelse i dag viser ingen tegn på betændelse.

.....

Pt. kan bedst tømme blæren i stående stilling. Ved operationen er modstanden blevet rigelig stor, som regel bedres det med tiden.
Vi holder fast ved den ambulante kontrol her i slutningen af juli måned. For at fremme muligheden for at tømme blæren medgives recept på tabl. Prazac

.....

- 3 -

Vi kontrollerer behandlingen her d. 09.06.

AMBULANT FS DEN 09.06.1994

Har siden sidst taget tabl. Prazac som ordineret og tager nu 1 tablet morgen og aften. Der er ingen bivirkninger. Når hun giver sig god tid, er der fornemmelse af, at kunne tømme blæren.

.....

Aftalen bliver, at pt. fortsætter med Prazac og prøver på at tømme blæren så godt som muligt. Vi aftaler en kontrol om ca. 3 uger for at se, om hun kan undvære tabletterne og siden en afsluttende kontrol. Næste kontrol 05.07.94.

.....

05.07.94. AMBULANT.

Gynækologisk går det faktisk godt. Har taget Prazac for bedre at kunne tømme blæren, og det går meget bedre. Har få tabletter tilbage.

.....

Planen bliver at ophøre med Prazac-tabletter og ses til en afsluttende kontrol her d. 21.07.

.....

21.07.94. AMBULANT.

Siden sidst er pt. ophørt med Prazac-tabletterne og kan nu lade vandet spontant. Skal nu blot give sig god tid. Er heller ikke utæt med vandet efter operationen. Er tilfreds med resultatet. Afsluttes herfra.

....."

Efter henvisning fra sin egen læge blev sagsøgeren, på grund af tiltagende maveomfang, i september 1996 igen indlagt på F [REDACTED] til nærmere undersøgelse. Af sygehusets journal fremgår bl.a. følgende:

".....

- 4 -

26.09.96 GYNEKOLOGISK/OBSTETRISK AMBULATORIUM

.....

I 1994 fik hun fjernet begge æggestokke

.....

Hun blev samtidig Burch-opereret og har i en periode efter det haft besvær med at tømme blæren.

.....

Ved ultralyd ser man en blære, der rummer knapt 500 ml og som ikke tømmer sig ordentligt ved landladning. Herudover er det intet påfaldende.

.....

Det er et betydeligt løft sv.t. Burch-suturerne, som stadig sidder relativt stramt. Hun kateteriseres og der udtømmes 475 ml helt klar urin. Ved palpation herefter er der intet påfaldende. Hun er lidt adipøs, men der er ingen udfyldninger.

Konklusionen er, at Burch-operationen har givet hende et løft, som strammer lidt meget på urinrøret, hvilket gør det vanskeligt for hende at tømme blæren fuldstændigt. Hun skal faktisk også stå op for at tisse, hvilket hun synes, er unaturligt.

Hun får Prazac 1 ml x 2 i 14 dage og kan gentage dette med ugers interval. Skal være omhyggelig med at tømme blæren.

Eneste operative tilbud vil være nedbrydning af Burch-suturerne oppefra, hvilket igen vil gøre hende stressinkontinent.

....."

Den 22. april 1999 blev sagsøgeren på ny indlagt på F [REDACTED]. Af sygehusets journal for denne indlæggelse fremgår bl.a. følgende:

"GYNEKOLOGISK INDLÆGGELSE DEN 22.04.99.

Indlægges elektivt via praktiserende læge H [REDACTED] på grund af urinvejsproblemer.

.....

- 5 -

Tidligere gynækologisk

1994

.....

Der blev foretaget

.....

.....

Efter operationen har patienten udviklet tiltagende blæretømningsbesvær, er søgt behandlet medicinsk med Prazac.

Sidst set i Gynækologisk ambulatorium i 1996, hvor patienten fortsat havde betydelige blæretømningsbesvær, men afslog tilbudet om nedbrydning af Burch-suturerne pga. risikoen for stressinkontinens.

.....

Aktuelt

Tiltagende generet af blæretømningsbesvær. Fornemmer ubehag ved fyldt blære, men ikke decideret smerter. Går på toilettet talrige gange om dagen, men lader kun små portioner urin ad gangen. Der er igangsætningsbesvær og slap stråle.

....."

Efter denne indlæggelse blev sagsøgeren henvist til behandling på A [REDACTED]. Efterfølgende klagede sagsøgeren over fejl ved operationen i 1994. Klagen er modtaget hos Patientforsikringen den 13. september 1999. Overlæge B [REDACTED] indgav den 8. oktober 1999 ligeledes anmeldelse til Patientforsikringen. I anmeldelsen hedder det bl.a. følgende:

"Skadedato
20.5.94.

.....

I forbindelse med en meget nødvendig operation for påvist ovariecyste, som potentielt kunne være ondartet, var det aftalt med patienten også at lave et indgreb med løft af urinrøret, en såkaldt Burch operation, for at gøre hende tæt for urin, idte der

- 6 -

forinden behørigt aftalt med både patient og dennes ægtefælle. I forbindelse med operationen blev stramningen på skedevæggen og dermed løftet af urinrøret måske for stram, idet der altid for denne type operationer er tale om et subjektivt skøn hos operatøren, over hvor stor stramning, der skal foretages under operationen.

.....

Eventuelle bemærkninger

I efterforløbet havde patienten lidt vanskeligere ved at tømme blæren fuldstændigt, end vi sædvanligt ser ved denne operation. Blev fulgt ekstra ambulant, men var dog helt tilfreds den 21.7.94., hvor funktionen var i orden. I efterforløbet har patienten været kontrolleret her, både september '96, april '99 og august '99. Det viser sig, at der gradvist er kommet et problem med at tømme blæren, som på det sidste har nødvendiggjort, at hun selv må tømme blæren ved hjælp af engangskatetre, hvilket er en stor daglig belastning. Der er dog tale om en kendt risiko til Burch operation, som indtræff-er i nogle få tilfælde. Pt. har været vurderet både her og i Aalborg og ny operation med nedbrydning af de strammen- de bånd har ikke været tilrådet, idet patienten i så fald må formodes igen at blive voldsomt inkontinent med urin, hvilket hun ikke er i øjeblikket.

.....

Der er tale om et usædvanligt uheldigt forløb, som har stor betydning for patienten nu i dagligdagen.

....."

Ved skrivelse af 23. november 1999 til sagsøgerens advokat afviste Patientforsikringen at behandle sagen. I skrivelsen hedder det bl.a.:

".....

Da det er oplyst, at Deres klients skade er opstået den 20. maj 1994, hvilket ligger mere end 5 år før indgivelsen af anmeldelse efter lov om patientforsikring, er kravet forældet. Patientforsikringen kan derfor ikke behandle sagen.

Såfremt De finder, at det tidspunkt hvor E [REDACTED]
[REDACTED] fik kendskab, eller burde have

- 7 -

fået kendskab til skaden, ikke ligger mere end 5 år tilbage, bør De straks rette henvendelse til Patientforsikringen samt fremkomme med en nærmere redegørelse. Patientforsikringen vil derpå vurdere, om sagen kan genoptages.

....."

Ved skrivelser af 26. november 1999 anmodede sagsøgerens advokat om, at Patientforsikringen genoptog sagen, og påklagede samtidig afgørelsen af 23. november 1999 til sagsøgte.

Patientforsikringen afslog den 14. marts 2000 at genoptage sagen.

Sagsøgte traf den 12. juni 2000 afgørelse i sagen. I afgørelsen hedder det bl.a.:

".....

De har i Deres brev til Patientforsikringen af 26. november 1999 anført, at der hvert fald var forløbet 6-9 måneder før Deres klient havde dannet sig et sådant overblik over behandlingsforløbet, at hun fandt grundlag for at rette henvendelse til Patientforsikringen.

Det følger af lov om patientforsikring § 19, at loven alene finder anvendelse for skader, der er anmeldt til Patientforsikringen senest 5 år efter, at den erstatningsberettigede har fået eller burde have fået kendskab til skaden.

Patientskadeankenævnet kan tiltræde, at sagen i henhold til lov om patientforsikring § 19, stk. 1, er forældet. Patientforsikringen har modtaget E [REDACTED] klage den 13. september 1999, hvilket er mere end 5 år efter, at hun har fået kendskab til skaden.

Der er herved lagt vægt på, at det fremgår af journalen, at E [REDACTED] den 20. maj 1994 på F [REDACTED] fik foretaget et gynækologisk indgreb med løft af urinrøret. Der er videre lagt vægt på, at det fremgår af ambulante journalnotater den 31. maj, den 9. juni, den 5. juli og den 21. juli 1994, at E [REDACTED] i forbindelse med operationen havde fået foretaget et måske rigeligt stramt løft, hvilket gav hende gener

- 8 -

i form af residualurin, men at dette ville bedres med tiden. Der er endelig lagt vægt på, at det fremgår af journalen, at hun ved den afsluttende ambulante kontrol den 21. juli 1994 var tilfreds med resultatet, hvorefter behandlingen af hende blev afsluttet.

Nævnet finder, at det forhold at følgerne af operationen på dette tidspunkt ikke kunne endeligt fastlægges, er uden betydning. Det må derfor konkluderes, at skadens realitet blev oplyst for og erkendt af E [REDACTED] i dagene efter operationen den 20. maj 1994.

Skadens reelle omfang kunne E [REDACTED], ifølge Deres brev af 26. november 1999, først konstatere 6-9 måneder senere og det er nævnets opfattelse, at hun under alle omstændigheder på dette tidspunkt havde mulighed for at gøre sit krav gældende. Således kunne skaden være anmeldt til Patientforsikringen på dette tidspunkt.

Patientforsikringen modtog imidlertid først E [REDACTED] anmeldelse den 13. september 1999.

Nævnet finder samlet, at Deres krav på erstatning på baggrund af det anførte, er forældet.

....."

Sagsøgeren har bl. a. forklaret, at hun efter operationen den 20. maj 1994 havde besvær med at tømme blæren. Hun fik nogle piller, som hun skulle tage et stykke tid. Hun fik at vide, at der var blevet foretaget en Burch-operation, og at der skulle gå et par måneder, før det blev godt. Ved den sidste ambulante kontrol den 21. juli 1994 gik det godt. Den 26. september 1996 blev hun henvist til ny behandling hos overlæge B [REDACTED]. Hun havde forinden måttet tilkalde en natsygeplejerske, fordi hun havde problemer med vandladningen. Hun døjede også med blærebetændelse, som nu er blevet kronisk. Hun har siden været indlagt en 12-14 gange på A [REDACTED] efter den anden indlæggelse i F [REDACTED]. Hun er nu nødt til at anvende katetre for at tømme blæren.

Sagsøgeren har til støtte for sin påstand gjort gældende, at det fremgår af journalen, at sagsøgeren ville få det bedre med

- 9 -

tiden, og at der ikke var tegn på nogen skade i forbindelse med operationen. Man var tilfreds med resultatet, ved udskrivningen var alt i orden, og den medicinske behandling var afsluttet. Der måtte forventes en vis rekreative- og helingsperiode efter en operation som den foreliggende, fer sagsøgeren har været i stand til at vurdere resultatet. Problemerne med vandladningen er kommet gradvist efter operationen, og sagsøgeren er straks henvist til yderligere undersøgelser af sin egen læge, da det blev slemt. Der er ikke dokumenteret nogen forældelse fra sagsøgte side. Forældelsesfristen efter patientforsikringslovens § 19, stk, 1 løber først fra det tidspunkt, hvor skaden er eller burde være erkendt, og kan ikke begynde at løbe fra operationstidspunktet, men tidligst fra 6-9 måneder efter operationen, hvor sagsøgeren fik begyndende problemer med vandladningen. Sagsøgeren er først ved den anden indlæggelse i 1996 blevet gjort opmærksom på, at der var sket en skade ved operationen.

Sagsøgte har til støtte for sin frifindelsespåstand gjort gældende, at operationen, hvis følger sagsøgeren kræver erstatning for, fandt sted den 20. maj 1994, og at sagsøgeren under de efterfølgende ambulante undersøgelser på sygehuset blev bekendt med, at der ved operationen var foretaget et måske rigeligt stramt løft af urinrøret. Sagsøgeren har således umiddelbart efter operationen måttet være klar over, at operationen ikke havde ført til det optimale resultat. Det er uden betydning for spørgsmålet om forældelse, at hun først senere har fået overblik over skadens omfang. Allerede den 31. maj 1994 var der problemer med vandladningen, og sagsøgeren burde i hvert fald på dette tidspunkt have haft kendskab til skaden, hvorfor forældelsesfristen efter patientforsikringslovens § 19, stk, 1 skal regnes herfra. Det er ikke godtgjort, at skaden er blevet værre med tiden, og der kan ikke lægges afgørende vægt på sagsøgerens usikre forklaring herom.

Landsrettens begrundelse og resultat:

Efter sagsøgerens forklaring og de i øvrigt i sagen foreliggende oplysninger, harunder fra sygehusets journaler, lægges det til grund, at sagsøgeren i perioden efter operationen den 20. maj 1994 fik at vide, at hendes vandladningsbesvær ville

- 10 -

bedres med tiden. Ved den afsluttende kontrol den 21. juli 1994, hvor hun ikke længere var i medicinsk behandling for problemet, gik det godt, og funktionen var ifølge overlæge B. [redacted] oplysninger i anmeldelsen af 8. oktober 1999 i orden. På den baggrund findes sagsøgeren ikke på det tidspunkt at burde have haft kendskab til, at der ved operationen kunne være sket en fejl. Efter de foreliggende journalnotater har sagsøgeren først flere år senere erhvervet en sådan viden. Det findes derfor ikke godtgjort, at der ved anmeldelsen af patientskaden den 13. september 1999 var gået mere end 5 år fra det tidspunkt, hvor sagsøgeren burde have fået kendskab til den mulige fejl i forbindelse med operationen, jf. patientforsikringslovens § 19, stk. 1. Sagsøgerens eventuelle krav er derfor ikke forældet, hvorfor hendes påstand tages til følge. Med sagens omkostninger forholdes som nedenfor bestemt.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, Patientskadeankenævnet, tilpligtes at anerkende, at sagsøgeren, E. [redacted] krav på erstatning efter patientforsikringsloven ikke er forældet.

I sagsomkostninger betaler sagsøgte til sagsøgeren 10.000 kr.

De idømte sagsomkostninger skal betales inden 14 dage.

Elisabeth Mejnertz

Lisbeth Parbo

Søren Ejdam

(kst.)

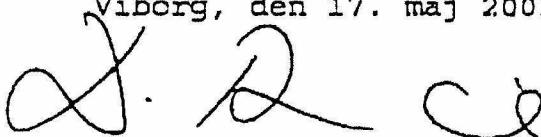
cfr. -----

Uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg, den 17. maj 2001.

Dorte Rind

sektionsleder